

Tillatelse etter forurensningsloven for Porsgrunn kommune til utslipp av kommunalt avløpsvann og overvann fra Knarrdalstrand avløpsanlegg

Tillatelsen er gitt i medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13. mars 1981 nr. 6, § 11 jf. § 16, 22 og 40 og endret i medhold av § 18 tredje ledd, samt forskrift av 1. juni 2004 nr. 931 om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften) § 14-4.

Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger fremkommet under saksbehandlingen og i hovedplan for avløp. Vilkårene framgår på side 4 til og med side 13. Dette tillatelsesdokumentet er ajourført per 09.02.2021 og erstatter tidligere tillatelsesdokumenter.

Tillatelsen omfatter både minimumskravene i forurensningsforskriften kap. 14 og andre krav fastsatt av Statsforvalteren som forurensningsmyndighet etter forurensningsloven og forurensningsforskriften.

Bedriftsdata

Navn	Porsgrunn kommune
Adresse	Rådhusgata 7, 3901 Porsgrunn
Postadresse	Postboks 128, 3915 Porsgrunn
Kommune og fylke	Vestfold og Telemark
Org. nummer (bedrift)	918143580
Lokalisering av anlegg	UTM sone 32, øst:535850, nord: 6555475
NACE-kode	84.110
Bransje (nace)	Generell offentlig administrasjon

Statsforvalterens referanser

Tillatelsesnummer	Anleggsnummer	Saksnummer
2021.0111.T	3806.0074.01	2020/10172

Tillatelse første gang gitt: 19.01.1995	Tillatelse sist revidert i medhold av fl § 18 tredje ledd: (10-års regelen) 09.02.2021	Tillatelse sist endret: 26.06.1998
Siv Hege Wang Grøvo Fagsjef forurensning		Berit Løkken senioringeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Endringslogg

Endringsnummer	Endringer av	Punkt	Beskrivelse
1	26.06.1998		Rensekrav for fosfor
2	09.02.2021		Revidering, krav til rensing av org. (KOF, BOF ₅), ledningsnett

Innholdsfortegnelse

1	Rammer for tillatelsen	4
1.1	Omfang	4
1.2	Miljømål	4
2	Utslipp til vann	4
2.1	Krav og tilhørende tidsfrister	4
2.2	Generelle forhold	5
2.3	Krav til avløpsnett	5
2.4	Krav til utslipp fra renseanlegg	6
2.5	Prøvetaking	6
2.6	Krav til systematisk vedlikehold og fornyelse	8
2.7	Avløpsslam	8
3	Utslipp til luft	9
4	Støy	9
5	Forurenset grunn	9
6	Akutt forurensning - forebyggende tiltak, varsling og beredskap	10
6.1	Forebyggende tiltak	10
6.2	Varsling av akutt forurensning	10
7	Resipientovervåking og rapportering	10
7.1	Forurensningsforskriften	10
7.2	Vannforskriften	11
7.3	Rapportering	11
8	Energi	11
8.1	Energistyringssystem	11
8.2	Utnyttelse av overskuddsenergi	12
9	Testing og substitusjon av kjemikalier og råstoffer	12
10	Tilsyn	12
11	Ombygging og overføring av avløpsvann til andre anlegg	12
12	Krav til årsrapportering	12
12.1	Årlig rapportering	12

1. Rammer for tillatelsen

1.1 Omfang

Tillatelsen gjelder utslipp av avløpsvann, inkludert eventuelt forurenset overvann fra Knarrdalstrand avløpsanlegg på inntil 82 500 personekvivalenter (pe). Tillatelsen omfatter behandling av avløpsvann fra Porsgrunn by og avløpsvann overført fra deler av Skien by kommune. Dette utgjør Knarrdalstrand tettbebyggelse.

Kommunene skal ha oppdatert dokumentasjon på tettbebyggelsens utbredelse (areal) og størrelse (pe beregnet BOF_5 etter NS 9426 eller annet). Ved utbygging av kommunen(e)s infrastruktur eller vesentlige utvidelse av virksomhet som medfører utvidelse av tettbebyggelsen, skal tettbebyggelsens utbredelse og størrelse oppdateres.

Tillatelsen omfatter avløpsanlegg for transport av kommunalt avløpsvann og overvann i Porsgrunn kommune, og behandling av dette ved Knarrdalstrand renseanlegg. I tillegg omfattes også krav til slambehandling og overvåking av resipient. Krav til avløpsanlegg for transport av kommunalt avløpsvann og overvann i Skien kommune er gitt i egen tillatelse til Skien kommune.

Anleggene skal drives, vedlikeholdes og fornyes i et langsiktig perspektiv, slik at forventet funksjon og ytelse opprettholdes til enhver tid og er stabil til tross for variasjoner i belastning og klimaforhold.

1.2 Miljømål

Formålet med tillatelsen er å beskytte miljøet mot uheldige virkninger av utslipp av avløpsvann, inkludert eventuelt forurenset overvann, for å oppnå god økologisk og kjemisk tilstand i berørte vannforekomster. Dette innebærer krav om tilfredsstillende oppsamling, transport og rensing av avløpsvann, herunder tiltak for å hindre forurensning fra overløpsutslipp og lekkasjer fra ledningsnett. I tillegg er det satt krav til kontroll på tilførsler av overvann gjennom oversikt over inn- og utlekking.

2. Utslipp til vann

2.1 Krav og tilhørende tidsfrister

Tiltak	Frist	Referanse
Renseeffekt og / eller konsentrasjonskrav for BOF_5 og KOF skal overholdes innen	31.12.2027	2.4
Utarbeidelse av ROS-analyse, inkludert oppfølgende tiltak	31.12.2021	2.2
Krav til samordning, inkludert samordnet ROS-analyse	31.12.2021	2.2
Utarbeide plan som viser hvordan overvann påvirker ledningsnettet i ulike avrenningssituasjoner	31.12.2022	2.3.2
Utarbeide tiltaksplan mot tilførsler av overvann til avløpssystemet	31.12.2022	2.3.2
Vurdere behov for rensing av overvann	31.12.2022	2.3.2
Dokumentere forurensning (mengder) fra overløp	31.12.2021	2.3.3
Samlet mengde utslipp via driftsoverløp skal være - under 5 % innen - under 2 % innen	31.12.2028 31.12.2030	2.3.3
Sanere overløp som er i strid med tillatelsen	31.12.2023	2.3.3
Dokumentere hydraulisk balanse (virkningsgrad) ved modell eller annet	31.12.2022	2.3.4
Gjennomføre planlagte tiltak for å redusere utlekking	Kontinuerlig	2.3.4

Utarbeide overvåkingsplan	01.07.2021	7.1, 7.2
Rapportere resultater fra overvåking hvert tredje år, første gang	01.03.2023	7.3
Etablere system for vurdering av energiforbruk	31.12.2022	8
Rapportering til Altinn	1.3. – årlig	12.1
Lage årsrapport avløpsanlegg	1.3 – årlig	12.2

2.2 Generelle forhold

Gjennomført og planlagt utbygging av avløpsanlegg for transport og behandling av kommunalt avløp i Porsgrunn kommune skal beskrives i kommunal avløpsplan (hovedplan avløp og vannmiljø, saneringsplan eller tilsvarende).

Porsgrunn kommune skal ha kjennskap til om avløpsnett, inkludert forurenset overvann, og rensaneanlegg påvirker eller kan påvirke sårbare naturtyper eller områder som brukes av sårbare arter. Det må utvises særlig aktsomhet ved planlegging av nye ledningstraseer og ved graving, mudring eller andre tiltak som kan påvirke naturmangfoldet

Porsgrunn kommune plikter til å ha oversikt over forhold knyttet til avløpsanleggene som kan medføre forurensning, og kunne redegjøre for risikoforhold. Innen **31.12.2021** skal det utarbeides en samlet risiko- og sårbarhetsvurdering for avløpsanlegg omfattet av denne tillatelsen. Risiko som overskrider akseptkriterier, skal følges opp i en forpliktende handlingsplan. Vurderingen skal legge spesiell vekt på sårbare anleggskomponenter, områder med mulig brukerkonflikt og klimaeffekter som økt nedbørintensitet og havnivåstigning. Vurderingene skal oppdateres jevnlig og ved vesentlig endring.

Internkontrollforskriften § 6 fastlegger krav om samordning når flere aktører utøver virksomheter som er avhengig av hverandre. Dersom partene i det interkommunale samarbeidet ikke selv har pekt ut en ansvarlig for at internkontrollaktivitetene blir tilstrekkelig samordnet, jf. internkontrollforskriften § 6, skal tilsynsmyndighetene påse slik samordning. En samordnet ROS-analyse som omfatter Knarrdalstrands ledningsnett både i Porsgrunn og Skien kommuner skal utarbeides innen **31.12.2021**.

All forurensning, herunder utslipp til luft og vann, samt støy og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter kommunen å redusere sine utslipp, så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Plikten omfatter også utslipp av komponenter det ikke gjennom vilkår det er satt uttrykkelig grenser for.

2.3. Krav til avløpsnettet

2.3.1 Krav til oppsamling av kommunalt avløpsvann

Tilknytning til kommunalt avløpsnett innenfor det som kommunen har definert som tettbebyggelse bør være 100 %. Avløpssystem som midlertidig ikke er tilknyttet kommunalt avløpsnett skal gjennomgå tilsvarende rensing som kommunale anlegg.

Kommunen skal til enhver tid ha oversikt over utbygginger og tilkoblinger som medfører endring av tettbebyggelsens samlede utbredelse og størrelse (pe). Dersom tettbebyggelsens størrelse overskrider tillatelsen størrelse i pe skal Statsforvalteren varsles slik at tillatelsen kan oppdateres.

2.3.2 Krav til kontroll med overvann tilført avløpsnett

Overvann bør separeres fra sanitært avløpsvann for å redusere utslipp. Tiltaksplaner skal beskrive status og ambisjoner som skal sikre at overvannsmengder blir så små som mulig.

- Der det er fellessystem skal det dokumenteres at valg av intensitet- og varighetskurver for dimensjonerende tilrenning til avløpsnett er tilstrekkelig oppdaterte, og tar hensyn til forventet klimaeffekt
- Det skal innen **31.12.2022** lages en plan som viser hvordan overvann påvirker ledningsnett i ulike avrenningssituasjoner og tiltak som skal settes i verk for å redusere tilførsler av overvann til avløpsnett.

2.3.3 Krav til utslipp via driftsoverløp (regnvannsoverløp)

- Kommunen skal ha oversikt over sine driftsoverløp på avløpsnett, og dokumentere disse innen **31.12.2021**. Utslippsmengder skal beregnes basert på målinger eller registreringer.
- Den samlede mengde utslipp via driftsoverløp skal være under 5 % over året innen **31.12.2028** og under 2% over året innen **31.12.2030**. Ved fare for overskridelser skal utjevning- eller saneringstiltak settes i verk. Utjevningstiltak kan settes inn foran ledningsnett, i nettet, eventuelt i tilknytning til overløp
- Sanere overløp som er i strid med tillatelsen («nødoverløp») innen **31.12.2023**
- Før avløp avlastes til overløp bør avløpssjøppel holdes tilbake. Ved behov skal det etableres rutiner for opprydding av forsøpling etter overløpshendelser
- For driftsoverløp som vil avlaste til sårbare resipienter skal det vurderes å installere oppsamlingstiltak som hindrer overløp i en definert periode

2.3.4 Krav til virkningsgrad for avløpsnett

- Virkningsgraden til avløpsnett, det vil si hvor stor andel av forureningsmengden kommer fram til renseanlegget, skal dokumenteres innen **31.12.2022**. Dette skal gjøres ved at de ulike kildene til tap beregnes eller vurderes kvalitativt.
- Det skal være etablert et system for å oppdage og fjerne utslipp grunnet feilkoblinger, lekkasje fra spillvann- til overvannsledning, utslipp som skyldes tilstoppinger i pumpestasjoner eller avlastning via åpne kumrenner
- Kommunen(e) (og selskapet) skal ha et overvåking- og beredskapssystem som sikrer at stans i pumpestasjoner som gir nødoverløp oppdages straks og utbedres raskt, normalt innen 24 timer.
- Planlagt stans i pumpestasjoner for vedlikehold eller utbedringer skal så langt som forsvarlig ikke gi overløpsdrift. Stans som kan gi brukerkonflikter skal varsles Statsforvalteren på forhånd.

2.4. Krav til utslipp fra renseanlegg

Renseanlegget skal dimensjoneres, bygges, drives og vedlikeholdes av fagkyndige slik at det har tilstrekkelig yteevne. Ved utformingen av anlegget skal det tas hensyn til variasjoner i mengde avløpsvann i løpet av året. Renseanlegget skal utformes slik at det kan tas representative prøver av det tilførte avløpsvannet og av det rensede avløpsvannet. Mengde avløpsvann skal måles med en maksimal usikkerhet på 10% for total utslipp, inkludert overløp.

Det er ikke tillatt å slippe ut avløpsslam eller ristgods i en vannforekomst, verken ved dumping fra skip, utslipp fra rørledninger eller på noen annen måte.

Krav til rensing er satt i tabellen under. Avlastning fra overløp tilknyttet rensenanlegget er inkludert i renskravene. Prøver av SS, KOF og BOF₅ må minst etterkomme enten krav til konsentrasjon eller renseseffekt innen **31.12.2027**. Fosforkravet er gjeldende fra d.d.

Rensanlegg	Type resipient	Kontrollparameter					
		P _{tot}		BOF ₅		KOF	
Navn	Sjø	mg/l	Rense grad %	mg/l	Rense grad %	mg/l	Rense grad %
Knarrdalstrand	Frierfjorden	-	90	<25	>70	<125	>75

Kommunen plikter snarest å varsle Statsforvalteren dersom utslippet er overskredet med 100 % eller mer av det renskravene tilsier.

2.5 Prøvetaking

2.5.1 Krav til analyseparameter og metode

Krav til prøvetaking og analyse

Rensanlegg	Analyse-parameter	Inn- og utløpsvann – minimum antall prøver Antall prøver tilpasses anleggets størrelse, jf. § 14-11 Midlingstid/deteksjongrense /metode
Knarrdalstrand	KOF, BOF ₅ , tot-P tot-N <u>Tungmetaller</u> As, Cr, Cu, Ni, Zn, Pb Cd og Hg <u>Organiske miljøgifter</u> <i>Bromerte flamme- hemmere (BFH)</i> <i>Polysykliskearomatiske hydrokarboner ΣPAH)</i> <i>Polyklorerte bifenyl: ΣPCB₇</i> <i>Diethylheksylftalat (DEHP)</i>	Døgnblandprøver Døgn- eller ukeblandprøve, årsmiddel 6 - døgn- eller ukeblandprøve 6 - deteksjongrense < 1 µg/l 6 - deteksjongrense < 0,1µg/l Ukeblandprøver, ufiltrerte prøver 3 - deteksjongrense < 10 ng/l 3 - deteksjongrense < 0,2 µg/l 3 - deteksjongrense < 10 ng/l

	Nonylfenol (NP): 4-nonylfenol	3 - deteksjonsgrense < 0,1 µg/l 3 - deteksjonsgrense < 0,1 µg/l
--	-------------------------------	--

2.5.2 Uttak av prøver, analyser og vurdering

Kommunen skal sørge for at det tas prøver av tilført og rensset avløpsvann. Når prøver tas, skal vannføring måles med en usikkerhet på maksimalt 10% og registreres. Virksomheter som utfører prøvetaking, herunder konservering, skal være akkreditert for prøvetaking eller ha et tilsvarende kvalitetssikringssystem for prøvetaking godkjent av en kvalifisert nøytral instans.

Prøvene skal være representative for avløpsvannet og tas ved hjelp av et automatisk, mengdeproporsjonalt prøvetakingssystem. Prøvene skal tas med jevne mellomrom gjennom året. Prøvetakingstidspunktet skal være i henhold til en tidsplan oppsatt på forhånd i virksomhetens internkontroll. Prøvene skal oppbevares og eventuelt konserveres i samsvar med Norsk Standard eller annen anerkjent laboratoriepraksis.

Dersom prøvetakingen av utløpsvannet er lokalisert slik at prøven ikke inkluderer avløpsvann som går i overløp i eller ved renseanlegget, skal overløpsbidraget måles eller registreres, og medregnes i rensegraden.

2.5.3 Overholdelse av rensekrav

Alle rensekrav skal overholdes innenfor de fastsatte midlingstidene.

Rensekrav skal dokumenteres for hvert prøvedøgn/prøveuke. Årlig renseeffekt og utløpskonsentrasjoner skal beregnes som et gjennomsnitt av enkeltverdier. Midlingstid og antall prøver som skal legges til grunn for beregningene framgår av tabellen i avsnitt 2.5.1. For fosfor defineres kravet som middelvei over et kalenderår.

Inntil tre av prøvene fra Knarrdalstrand renseanlegg kan være over konsentrasjonskravet eller under renseeffektkravet for BOF₅ og KOF.

Ved beregning av utslipp via overløp kan målte innløpsverdier til renseanlegget eller beregnede konsentrasjoner basert på fortykning aksepteres.

Ved vurdering av analyseresultater skal det ikke tas hensyn til *ekstreme analyseverdier* dersom disse skyldes uvanlige forhold, som for eksempel kraftig nedbør.

Eventuelle annulleringer av prøver på grunn av uvanlige forhold skal begrunnes og dokumenteres. Det skal alltid tas ut prøver og foretas analyser, selv om foreliggende omstendigheter og forhold gir grunn til å anta at uvanlige forhold er oppstått. Annullering av prøver kan foretas på grunnlag av foreliggende analyseresultat, se "SFT: Informasjon TA 2220/2007."

Avrenning fra snøsmelting og nedbør innenfor gjeldende kriterier for dimensjonering av ledningsnett og renseanlegg, eller driftsproblemer ved renseanlegg med dårlig ledningsnett som hovedårsak, er ikke å anse som uvanlige forhold.

2.5.4 Krav til utslippspunkt

Renset avløpsvann skal føres ut i Frierfjorden på en slik måte at innblandingen i vannmassene blir best mulig og slik at kyst/strandlinjen ikke påvirkes.

Avløpsledningen skal føres ut i Frierfjorden minst 150 m fra land og til 30 m dyp. Avstanden fra land regnes som horisontal avstand fra strandkanten ved middelvannstand.

Der det er skipsfart skal kommunen/e sørge for godkjenning etter havneloven

2.5.5 Krav til påslipp fra næringsvirksomheter

Påslipp av prosessvann fra næringsvirksomhet til kommunalt nett skal skje på en slik måte slik at krav til utslipp fra ledningsnett og renseanlegg overholdes.

2.6 Krav til systematisk vedlikehold og fornyelse

Kommunen skal sikre at avløpsnettet og tilhørende komponenter (kummer, pumpestasjoner og overløp) etterses og vedlikeholdes på en slik måte at tilsiktet funksjon til enhver tid opprettholdes.

Rutiner for drift og vedlikehold av avløpsanleggene skal være i samsvar med internkontrollforskriften. Kommunen(e)/selskapet skal i kommunal avløpsplan;

- Fastsette mål og tidfeste delmål for å etterkomme kravene til avløpsanleggets funksjon.
- Etablere system som beregner/stipulerer/anslår inn- og utlekking av fremmedvann til og fra avløpsnettet.
- Dokumentere god kontroll over avløpsnettets funksjon

Vedlikehold og utbedringer skal utføres på en slik måte at renseeffekten overholdes og overløp unngås. Om dette ikke anses mulig skal Statsforvalteren varsles i så god tid at behovet for tiltak kan vurderes.

2.7 Avløpsslam

Kommunen plikter å sørge for at alt avløpsslam som skal brukes til gjødsel eller jordforbedring håndteres i overensstemmelse med gjødselvereforskriften¹. Ved prøvetaking av slammet skal anerkjente metoder for å oppnå representative prøver benyttes.

Innholdet av miljøgifter i avløpsvann og slam skal begrenses så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Kommunen skal ha etablert og iverksatt et system for informasjon og kildesporing som sikrer at tilførsler fra potensielle punktkilder holdes på et minimum.

Statsforvalteren kan pålegge kommunen(e) /selskapet å delta i kartlegging for å dokumentere nivåer av miljøgifter i slam.

Sammendrag av prøvetaking og analyser, inkludert vurdering av resultatene med konklusjoner, skal inngå i årsrapportene for renseanlegget.

---

¹ Forskrift om gjødselvarer mv. av organisk opphav av 4.7.2003, nr 951.

3. Utslipp til luft

Lukt fra renseanlegg, slambehandlingsanlegg, pumpestasjoner, overløp, kummer og eventuelle luftinnretninger skal være så lav at det ikke er til vesentlig sjenanse for naboer og brukere av nærområdet.

Lukt skal være en driftsparameter for hele avløpssystemet og kommunen(e) skal ha oversikt over kilder og vurdere behovet for tiltak og eventuelt effekten av gjennomførte luktreducerende tiltak.

Før bygging av nye anlegg, komponenter (pumpestasjoner, kummer og utearealer og ledninger) må kommunen vurdere mulige kilder til lukt og om nærhet til bebyggelse ferdsel eller terrengforhold kan skape luktkonflikter.

Kommunen skal ha et system for registrering og oppfølging av eventuelle klager på lukt.

Anlegg for utråkning av slam skal drives slik at utslipp av metan begrenses best mulig. Produsert gass skal samles opp og nyttiggjøres dersom det er mulig, jfr. kapittel 8 i denne tillatelsen.

4. Støy

Utendørs støy fra renseanlegga ved boliger omkring skal ikke overskride følgende grenser, målt eller beregnet som frittfeltsverdi ved den mest støyutsatte fasaden:

Dag (kl. 07-19) LpAekv12h	Kveld (kl.19-23) LpAekv4h	Natt (kl. 23-07) LpAekv8h	Søn- /helligdager (kl. 07-23) LpAeq16h	Natt (kl. 23-07) LA1
55 dB(A)	50 dB(A)	45 dB(A)	50 dB(A)	60 dB(A)

Støygrensene gjelder all støy fra den ordinære driften av renseanlegga, inkludert intern transport på område til anlegga og lossing/lasting av råvare, slam etc. Støy fra bygg- og anleggsvirksomhet og fra ordinær persontransport er likevel ikke omfattet av grensene.

5. Forurenset grunn

Når det skal legges nye avløpsledninger, skal kommunen ha kjennskap til om ledningsnettets berører områder med forurenset grunn eller forurensete sedimenter i elv og sjø. Graving, mudring eller andre tiltak som kan påvirke forurenset grunn eller forurensete sedimenter, trenger tillatelse etter forurensningsloven, eller i noen tilfeller godkjenning fra kommunen².

6. Akutt forurensning - forebyggende tiltak, varsling og beredskap

6.1. Forebyggende tiltak

Dersom det som følge av unormale driftsforhold eller av andre grunner oppstår fare for økt forurensning, plikter kommunen å iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren.

² Jf Forurensningsforskriftens kapittel 2 om opprydning i forurenset grunn ved bygge- og gravearbeider og kap 22 Mudring og dumping i sjø og vassdrag

På basis av risikoanalyse skal kommunen/selskapet(e) iverksette risikoreducerende tiltak. Både konsekvensreducerende og sannsynlighetsreducerende tiltak skal vurderes.

Kommunen skal ha en oppdatert oversikt over de forebyggende tiltakene, som også kan inkludere justering av beredskapen i kommunen/e.

6.2. Varsling av akutt forurensning

kutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles i henhold til gjeldende forskrift³. Internkontrollen skal også beskrive kartlegging og vurdering av risiko for akutt forurensning og annen uønsket påvirkning av ytre miljø. Kommunen skal så snart som mulig informere Statsforvalteren om:

- Akutt forurensning på grunn av driftsstans som skyldes uhell eller langvarig strømbrytning
- Unormale forhold som har eller kan få forurensningsmessig betydning
- Utslippskonsentrasjon på mer enn det dobbelte av gjeldende krav for en akkreditert prøve

7. Resipientovervåking og rapportering

7.1 Forurensningsforskriften

Kommunen skal gjennomføre overvåkingsprogram etter nærmere anvisning fra Statsforvalteren, jf. forurensningsforskriften § 14-9. De vannforekomster som berøres av avløpsvann fra de områder som tillatelsen for Knarrdalstrand tettbebyggelse omfatter skal overvåkes.

Kommunen skal gjennom regelmessig overvåking bidra til at resipienten kan registreres som følsomt, normalt eller mindre følsomt område.

Overvåkingen etter første ledd skal om mulig utføres i henhold til Norsk Standard eller God Laboratoriepraksis. Virksomheter som utfører overvåkingen skal være akkreditert for felt- og analysearbeid eller ha et tilsvarende kvalitetssikringssystem for felt- og analysearbeid godkjent av en kvalifisert nøytral instans.

Overvåkingsprogrammet skal forelegges Statsforvalteren for eventuellemerknader innen **01.07.2021**. Overvåkingen skal gjennomføres med et intervall på 3 år og samordnes så langt som mulig med overvåkingen etter vannforskriften, jf. vilkår 7.2.

Dersom tilsvarende overvåking også utføres av andre, plikter kommunen å bidra til å gjennomføre en samordnet eller felles overvåking. Overvåkingen skal igangsettes slik at overvåkingsrapporter kan sendes Statsforvalteren fra **01.03.2023** og deretter hvert tredje år.

Omfanget av overvåkingen skal være som beskrevet i gjeldende utgave av "Resipientundersøkelser i fjorder og kystfarvann, TA-1890".

http://www.miljodirektoratet.no/no/Publikasjoner/Publikasjoner/2002/November/Resipientundersokelser_i_fjorder_og_kystfarvann_EUs_avlopsdirektiv/

7.2 Vannforskriften

Kommunen skal i tillegg overvåke hvordan utslipp fra virksomheten påvirker tilstanden i vannforekomsten og muligheten for å nå lokale miljømål. Overvåkingen skal gjennomføres i tråd med bestemmelsene i vannforskriften for tiltaksorientert overvåking § 18 og vedlegg V punkt 1.3.

---

³ Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning av 09.07.1992, nr. 1269

Dersom tilsvarende overvåking også utføres av andre, plikter kommunen å bidra til å gjennomføre en samordnet eller felles overvåking.

Kommunen skal i samarbeid med nødvendig fagekspertise og eventuelle andre påvirkere utarbeide et overvåkingsprogram for de resipientene som berøres av avløpsvann. Overvåkingsprogrammet/ene skal forelegges Statsforvalteren for eventuelle merknader innen <dato>.

Overvåkingsprogrammet/-ene skal følge anbefalinger gitt i gjeldende versjon av veilederen Overvåking av miljøtilstand i vann (02:2009) og Klassifisering av miljøtilstand i vann (02:2018).

Programmet skal vise og begrunne hvilke elementer som vil bli undersøkt. Plasseringen av prøvetakingspunkter og prøvetakingsfrekvens, samt hvordan og i hvilke medier (biota, sediment etc.) undersøkelsen vil bli gjennomført, skal også framgå og begrunnes i programmet. Ved behov for endring av overvåkingsprogrammet, skal utkast til endringer med begrunnelse sendes Statsforvalteren senest 1. oktober året før undersøkelsene skal gjennomføres.

Overvåkingen skal igangsettes slik at overvåkingsrapport kan sendes Statsforvalteren innen **01.03.2023**. Overvåkingen skal videre gjennomføres med et intervall på 3 år med unntak av enkelte elementer hvor Statsforvalteren har gitt aksept for en utvidet frekvens.

Dersom utslipp eller tilstanden i vannforekomsten endres, kan Statsforvalteren pålegge en utvidelse av overvåkingsprogrammet mhp. målepunkter, elementer og frekvens.

7.3 Rapportering

Data som fremskaffes fra undersøkelser av vannlokaliteten, inklusivt sediment og biota, skal registreres i databasen Vannmiljø. Data skal leveres på Vannmiljø's importformat, som finnes på <http://vannmiljokoder.miljodirektoratet.no>.

Vurdering av resultatene og konklusjoner fra undersøkelsen skal inngå i årsrapportene i henhold til tillatelsens pkt 12. Gjeldende veileder per 5.8.2020 er «Klassifisering av miljøtilstand i vann (02:2018)» skal legges til grunn.

8. Energi

8.1. Energistyringssystem

Kommunen/e (selskapet) skal ha rutiner for regelmessig vurdering av tiltak som kan iverksettes for å oppnå en mest mulig energieffektiv drift av hele avløpsanlegget. Et energistyringssystem skal være etablert innen **31.12.2022** og inngå i internkontrollen.

8.2. Utnyttelse av overskuddsenergi

Kommunen(e)/selskapet skal i størst mulig grad utnytte overskuddsenergi internt og legge til rette for at overskuddsenergi skal kunne utnyttes eksternt, med mindre det kan godtgjøres at dette ikke er teknisk mulig, begrenses av gitte konsesjoner eller medfører urimelige kostnader.

9. Testing og substitusjon av kjemikalier og råstoffer

Med kjemikalier menes her kjemiske stoffer og stoffblandinger som brukes, herunder fellingskjemikalier og hjelpekoagulanter, vaskemidler, hydraulikkvæsker, brannbekjempningsmidler m.m.

Kjemikalier som benyttes på en slik måte at det kan medføre fare for forurensning, skal være testet med hensyn til nedbrytbarhet, toksisitet og bioakkumulerbarhet.

10. Tilsyn

Kommunen plikter å la representanter for Statsforvalteren eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med anleggene til enhver tid.

11. Ombygging og overføring av avløpsvann til andre anlegg

Om renseanlegg planlegges lagt ned eller stanset for en periode grunnet ombygging eller utbedring skal kommunen gjøre det som til enhver tid er nødvendig for å motvirke fare for forurensning. Aktiviteter som kan medføre fare for forurensning kan ikke startes før Statsforvalteren har gitt midlertidig unntak. Søknader om unntak fra gjeldende rensekraav må derfor sendes Statsforvalteren i god tid.

12. Krav til årsrapportering

12.1 Årlig rapportering

Kommunen skal rapportere avløpsdata til Altinn innen 1.mars hvert år.

12.2 Årlige vurderinger av driftsforhold

Det skal utarbeides korte årsrapporter delt inn i hhv avløpsnett, renseanlegg, slamhåndtering og overvåking, og legges vekt på overordnede kvalitative vurderinger.

Følgende skal rapporteres:

- Hvordan dagens og planlagt oppgradering av avløpsnett vil medføre at fastsatte krav og delmålletterkommes
- Hvordan avløpsnettet fungerer, inkl. driftstid eller mengder avlastet for overløp og beregning av innlekking og utlekking.
- Omfanget av tiltak for å redusere tilførsler av overvann, herunder forventet og registrert effekt av tiltakene, inkludert større separeringstiltak
- Hvordan renseanleggene fungerer og årsaker til eventuelle overskridelser av tillatelse. Videre skal trender for rensing, driftsstabilitet og fremtidig rensekapasitet beskrives.
- Resultater, trender og konklusjoner fra resipientovervåking
- Resultater fra målinger av tungmetaller og organiske miljøgifter i innløp og rensset avløpsvann.
- Status for risikovurderinger og oppfølging

Data som rapporteres til Altinn eller Vannmiljø er det ikke nødvendig å repetere i årsrapporten, ut over hva kommunen selv finner hensiktsmessig og naturlig for å underbygge konklusjoner.

Årsrapporten skal årlig sendes Statsforvalteren innen 1. mars.